

Socialutskottets yttrande 2021/22:SoU1y

Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett socialutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget för 2022, finansplan och skattefrågor) samt de motioner som kan komma att väckas om inkomster och utgiftsramar som berör utskottets beredningsområde. Socialutskottet begränsar sitt yttrande till de förslag i propositionen och motionerna som gäller utgiftsramen för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för 2023 och 2024 för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

Utskottet föreslår att finansutskottet tillstyrker regeringens proposition i dessa delar och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns sex avvikande meningar (M, SD, C, V, KD, L).

Utskottets överväganden

Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Propositionen

I propositionens förslagspunkt 5 i denna del föreslår regeringen att utgiftsramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ska uppgå till 112 483 613 000 kronor för 2022.

Regeringen föreslår även i förslagspunkt 8 i denna del att utgifterna för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete preliminärt beräknas till 102 867 miljoner kronor respektive 96 869 miljoner kronor för utgiftsområde 9.

Motionerna

I partimotion 2021/22:4040 yrkande 2 i denna del föreslår Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) att utgiftsramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för 2022 höjs med 310 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:3938 yrkande 4 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 2 959 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 5 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4121 yrkande 3 i denna del föreslår Annie Lööf m.fl. (C) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 400 983 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7 i denna del föreslås att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 4 790 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 8 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Ebba Busch m.fl. (KD) föreslår i partimotion 2021/22:4221 yrkande 3 i denna del att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 höjs med 5 027 800 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 4 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna

för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I partimotion 2021/22:4181 yrkande 2 i denna del föreslår Johan Pehrson m.fl. (L) att utgiftsramen för utgiftsområdet för 2022 sänks med 966 400 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. I motionens yrkande 3 i denna del lämnas även förslag om de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för 2023 och 2024 som riktlinje för regeringens budgetarbete.

I följande tabeller redovisas dels förslagen till utgiftsram för utgiftsområdet för 2022, dels förslagen till preliminära utgiftsramar för utgiftsområdet åren därefter.

Förslag till utgiftsram för utgiftsområde 9

Tusental kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2022
Regeringen	112 483 613
Moderaterna	+310 000
Sverigedemokraterna	+2 959 000
Centerpartiet	+400 983
Vänsterpartiet	+4 790 000
Kristdemokraterna	+5 027 800
Liberalerna	-966 400

Förslag till preliminära utgiftsramar för utgiftsområde 9

Miljoner kronor – regeringens förslag i totalt belopp och partiernas avvikelse från regeringen

År	2023	2024
Regeringen	102 867	96 869
Moderaterna	+305	+305
Sverigedemokraterna	+2 875	+3 410
Centerpartiet	+715	+565
Vänsterpartiet	+7 265	+7 370
Kristdemokraterna	+4 503	+10 888
Liberalerna	+886	+3 450

Utskottets ställningstagande

Sverige och svensk hälso- och sjukvård genomgår stora prövningar på grund av covid-19-pandemin. Under pandemin har vissa sjukvårds- och tandvårds-insatser skjutits upp och köer bildats. Dessutom har det tillkommit ett ökat vårdbehov för personer med postinfektiöst tillstånd efter covid-19. Detta behöver hanteras på ett effektivt sätt och tillgängligheten till vården behöver säkras.

Socialutskottet välkomnar därför att regeringen i budgetpropositionen för 2022 bl.a. föreslår omfattande satsningar för att åstadkomma en förbättrad

tillgänglighet i hälso- och sjukvården och för att hälso- och sjukvården ska kunna hantera den uppskjutna vården och den covid-19-relaterade vården.

Socialutskottet vill även framhålla de fortsatta satsningarna på att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa samt stärka psykiatrin och suicid-preventionen.

Slutligen välkomnar socialutskottet de föreslagna satsningarna inom omsorgen om äldre, bl.a. förstärkningen av äldreomsorgslyftet. Genom att satsa på kompetensstärkande insatser för personalen höjs kvaliteten inom äldreomsorgen så att de äldre och deras anhöriga känner ökad trygghet och ges en god omsorg.

Sammantaget finner utskottet att regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 9 är väl avvägt.

Socialutskottet föreslår därför att finansutskottet tillstyrker regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för 2022 samt de preliminära utgiftsramarna för utgiftsområdet för åren därefter enligt budgetpropositionen. Motionsförslagen bör avstyrkas i motsvarande delar.

Stockholm den 28 oktober 2021

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Per Ramhorn (SD), Mikael Dahlqvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Linda Lindberg (SD), Nicklas Attefjord (MP), Pia Steensland (KD), Mats Wiking (S), Ulrika Jörgensen (M) och Clara Aranda (SD).

Avvikande meningar

1. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M) anför:

Sverige ska ha en hälso- och sjukvård och omsorg av hög kvalitet och som är tillgänglig när man väl behöver den. Inom utgiftsområde 9 prioriterar vi därför bl.a. att korta vårdköerna genom en annan utformning av kömiljarden än regeringen föreslår. Vi föreslår även en satsning för att förbättra situationen för utsatta barn.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4040 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som är inriktat på att ta itu med de stora samhällsproblem Sverige står inför.

2. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (SD)

Per Ramhorn (SD), Linda Lindberg (SD) och Clara Aranda (SD) anför:

Sverigedemokraternas sjukvårdspolitik genomsyras av en vilja att bevara offentligfinansierad vård av högsta kvalitet och av höjda ambitionsnivåer vad gäller tillgänglighet. Inom utgiftsområde 9 föreslår vi bl.a. åtgärder för att korta de växande vårdköerna och för att förbättra arbetsvillkoren för personal inom hälso- och sjukvård samt inom kommunal äldreomsorg.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3938 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

3. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (C)

Sofia Nilsson (C) anför:

Centerpartiet strävar efter en vård och omsorg som finns tillgänglig för alla – oavsett ålder, kön eller bostadsort – och som utgår från den enskilda

människans behov. Inom utgiftsområde 9 föreslår vi bl.a. en primärvårds-satsning riktad mot landsbygden och en satsning för att stärka ambulansvården i hela landet.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4121 av Annie Lööf m.fl. (C) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

4. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (V)

Karin Rågsjö (V) anför:

Personalen är vårdens viktigaste resurs. Inom utgiftsområde 9 prioriterar Vänsterpartiet därför bl.a. en satsning för att förbättra arbetsmiljön, stärka kompetensen och förbättra villkoren för de anställda. Dessutom prioriteras en tandvårdsreform med förslag till ett nytt högkostnadsskydd och en reformering av systemet med referenslista.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:3278 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

5. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD) anför:

Kristdemokraternas budgetförslag innehåller stora resurstillskott till vården och omsorgen. Inom utgiftsområde 9 föreslår vi bl.a. att det upprättas en nationell vårdförmedling för att hantera vårdskulden och att medel tillförs till en utbyggnad av antalet tjänster inom primärvården. Vi föreslår även en mycket omfattande satsning på äldreomsorgen.

Vi anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4221 av Ebba Busch m.fl. (KD) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.

Inom ramen för finansutskottets behandling av budgeten kommer Moderaterna och Kristdemokraterna att söka stöd för ett annat, gemensamt, budgetförslag som är inriktat på att ta itu med de stora samhällsproblem Sverige står inför.

6. Utgiftsram för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg (L)

Lina Nordquist (L) anför:

Liberal hälso- och sjukvård sätter människan i centrum – som patient, som medarbetare och som anhörig. Inom utgiftsområde 9 avvisar Liberalerna några av regeringens satsningar till förmån för egna långsiktiga reformer för att bl.a. minska vårdskulden och öka antalet vårdplatser. Vi föreslår även att schablonersättningen för assistansverksamhet räknas upp.

Jag anser att finansutskottet bör tillstyrka partimotion 2021/22:4181 av Johan Pehrson m.fl. (L) i denna del, medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga motioner bör avstyrkas i berörda delar.